

Skovskade, *Garrulus glandarius*

Spraglet kragefugl med rødbrun, gråtonet ryg og bug, hvid overgump, sorte hale- og svingfjer, sortblåt vingespejl, de lysebrune sortstribede issefjer kan rejse sig til en top. Alm. ynglefugl i skove og plantager.

– Danmarks Dyreverden 8, 109-12.

Skovskade 1763ff (1), *knarre* o. 1700 (2) efterligner stemmen, der minder om lyden fra lærred, som rives itu med hurtige ryk (3); *Gertrudsfugl* og *ulykkesfugl* (1763; 1), *papegøje* Fredericia 1767 (4), *ellekonge* og *oldenskade* 1826 (5) lever af olden = ege- og bøgefrugter; *skovkrage* 1848 (6), *kilrik* (7), »skovtelegrafene«: med højlydt skræppen og skrål advarer den skovens andre fugle (8).

Skræm(e)skarre, *-skade* Sønderjylland, NØFyn, Langeland (9), *skæme* = hæs lyd; *tjorneskade* Roskildeegnen (10), *hasselskrække* ved Næstved 1879 (11), *bøgesnerre* Falster 1884 (12).

Når skovskaden skrækker kommer regn (Næstvedegnen; 11).

Den skal have bidraget til ege- og bøgeskovens spredning, idet den glemte, hvor den samlede et forråd af agern og bog; således skred skoven langsomt frem over landet (13); fuglen lægger mærke til skyernes stilling for at kunne »pejle« sig frem til gemmestederne, men når skyerne driver for vinden, himlen er blå eller helt grå, kan den ikke finde dem, derfor har skovskaden det hårdt om vinteren (14).

De slesvig-holstenske friskarer i Sønderjylland 1848 blev kaldt for skovskaderne (15).

LITTERATUR: (1) 693b 1,618; (2) 903 3.2,195; (3) 438 62; (4) 908 180; (5) 903 4.3,65; (6) 903 6,408; (7) 222q 31; 222u 9; (8) 191 193; 515 Fugle 1468; (9) 794 3,157 og 5,106; 160 1906/126; 212c 3,329; 388; (10) 388; (11) 160 1904/27:494; (12) 160 1904/30:833; (13) 910c 133; (14) 534c 155; (15) 76b 125.

PROSA OG POESI

Skovskaden er lidt af en bajads. Med sin brogede dragt og en nakketop, der dirrer af nysgerrighed, har den mod på alle begivenheder. Modet består dog mest i at få en nyhed spredt for alle vinde ... som en flok gadedrenge, der skal om i en anden gade for at se hvad nyt der kan være dér, drager en flok skovskader fra trætop til trætop igennem skoven *Antonius Nielsen* (1); skovens uforbederlige tyveknægt og gadedreng *Torben Nielsen* (2). I den tid den har unger kan den sidde i granerne og pludre og kvindre så melodisk som nogen drossel, og er man ikke kendt med denne lyd vil man ingenlunde tro, at det er denne skovens gadedreng, der frembringer den *Aage Weitemeyer* (3); skovskadernes kattekælnede parringskurren skabte solskinsmystik *Erling Kristensen* (4).

En smagfuld dragt i forstmandsgråt og i den grønne hat en metalkinnende fjer *Hans Hartvig Seedorff* (5). Selv på den svarteste, skumleste [vinter] dag bærer skovskaden et lille stykke blånende himmel på sin vinges spejl *Knud Poulsen* (6). Rosabrunt er livet op med sort og hvidt, et blåpletet spejl skinger fra vingernes dækfjer. Der er noget oppyntet og lidt tarveligt ved denne stads, og toppen på hovedet ligner grangivelig den toupet, der udmærkede gamle heroiske skuespillere, de rigtige krukker. Fra næbroden har et kul tegnet en arrig stribe på hver kind, med sving nedad, og det cirkelrunde øje stirrer dumt og hovent ... skovskaden har noget af skvadronøren i sig *Christian Elling* (7).

Skovskaden, stor og pragtfuld, klædt som en ridder · med hjelmbusk *Valdemar Rørdam* (8). En skovskade, en kobberfugl · med anløbne vingespejl, · sidder mellem de sorte træer. · Den flapper og flænses · med et skrig stilheden · så man synes det bløder *Orla Bundgaard Povlsen* (9).

LITTERATUR: (1) 612b 27,29; (2) 628 62; (3) 884 143f; (4) 465 20 sml. 111; (5) 782q 109; (6) 695e 160; (7) 193b 63; (8) 753o 74; (9) 697c 56.

Skovskade tegnet af H. Scheel til C. Weismann: *Fra de store Skove*, 1927.